

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk ÇELİK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 07.07.2015

A. Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

Manisa'nın Gölarmara İlçesi Hacıveliler Köyü yakınlarında, saat 05.30. da, kasasında tarım işçisi taşıyan kamyonetin, süt tankeri ile çarpışması sonucu, kamyonette bulunan Çökeliikli köyü nüfusuna kayıtlı, 13'ü kadın 15 işçi yaşamı yitirmiş, 2 kişi de yaralanmıştır. İşçi Sağlığı ve Güvenliği Meclisinin açıklamasına göre, 2015 yılında tarımda 190 işçi yaşamını yitirmiştir.

Gölarmara Belediye Başkanı Kamil Öz, "bu tür işçi taşımacılığının artık yapılmaması gerektiğini, Akhisar ve Salihli ilçelerini birbirine bağlayan karayolunun da çok dar olduğunu, kendisinin 16 aylık başkanlığı döneminde, 20 kişinin bu yolda kazada öldüğünü ve biran önce genişletilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Manisa Valisi Erdoğan Bektaş ise; "Orası kazayı sebebiyet verecek sıkıntılı bir yol değil. Aldığımız bilgiye göre, tanker şoförünün karşı şeride geçerek asma yaprağı toplamak için giden ve içinde 15 işçi bulunan kamyonete çarpıyor..." şeklinde beyanda bulunmuştur.

AKP Hükümeti döneminde tarımda uygulanan neo-liberal politikalar ve yüksek girdi maliyetleri nedeniyle topraklarını işleyemeyen küçük üretici köylüler yoksullaşarak hızla ucuz emek gücü olarak kayıtdışı ve güvencesiz çalışma koşullarına itilmektedir. Manisa'da bugün Çökeliikli Köyü nüfusuna kayıtlı 15 işçi/köylü de, bir tüccarın üzüm bağındaki yaprakları ücretsiz toplayıp, topladığı yaprağı satarak geçimi sağlamak üzere sabahın seherinde ölümüne yola çıkmıştır. Bu çalışma ve ulaşım koşulları, uygulanan kapitalist tarım politikaları sonucu yıkıma sürüklenen tarımın ve üretici köylünün içinde bulunduğu durumu açık göstermektedir.

Manisa'da bugün yaşanan katliam, yolun darlığı ve şoförün uykusuz olmasından kaynaklanan bir trafik kazası gibi görünmekle birlikte, aynı zamanda açık kasalı kamyonet ile işçi taşınmasından kaynaklanan bir iş cinayetidir. Aracıların taşımaya ucuza getirmek için traktör, kamyon kasalarında, eski bakımsız servis araçlarında kapasitelerinin üzerinde işçi taşıma tercihi tarım işçilerinin ölümlerinin başında gelmektedir.

Karayolları Yönetmeliğinde römork, traktör ve kamyonet kasalarında tarım işçilerinin taşınmalarına izin veren 130. ve 131. maddeleri yürürlükten kaldırılmadığı ve işçi taşıyan servis ve araçlar denetlenmediği müddetçe bu ölümler kaçınılmazdır. Devlet tarım işçilerinin ulaşımının insan taşımaya uygun araçlarla yapılmasını, araç ve trafik güvenliğini almakla yükümlüdür.

Bu çerçevede;

- 1) Manisa'nın Gölarmara İlçesi Hacıveliler Köyü yakınlarında kamyonet kasasında yaprak toplamaya giderken süt tırının çarpması sonucu 13'ü kadın, biri çocuk 15 yoksul köylünün ölümünden kim, hangi kamu kurumu sorumludur?
- 2) Manisa'nın Gölarmara İlçesi Hacıveliler Köyü yakınlarında kamyonet kasasında yaprak toplamaya giderken yaşamını yitiren 15 işçi/köylünün sigorta kayıtları var mıdır?
- 3) Manisa'nın Gölarmara İlçesi Çökelikli Köyü nüfusuna kayıtlı 15 emekçiyi kamyonet kasasında büyük toprak sahiplerinin bağlarında yaprak toplayıp satarak geçimini sağlamaya iten koşulların sorumlusu kimdir?
- 4) Toprak sahibi, üzüm bağının yapraklarını ücret karşılığında, ulaşım güvenliğini sağlayarak toplatmak yerine neden yaprak karşılığı toplatmaktadır? Bu tür çalışma/çalıştırma ilişkisi karşısında toprak sahibinin ve kamunun sorumluluğu nedir? Bu tür çalıştırma ilişkisi mevzuata uygun mudur? Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Değil ise tür bir işlem yapmayı düşünüyorsunuz?
- 5) Çalıştıran ve çalışan kim olursa olsun, açık kasalı kamyonette insan/işçi taşıyan kamyonetlerin karayolunda denetlenmesi gerekmiyor mu?
- 6) Manisa'da yaşamını yitiren 15 tarım işçisinin geride kalanlarına, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri alınmaması nedeniyle, toprak sahibi ve devlet tarafından sosyal yardımda bulunulacak mıdır?
- 7) Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin römork, kamyonet gibi üstü kapalı araç kasalarında yolcu taşımacılığı yapılmasına izin veren 130. 131inci maddelerinin uzun ve kısa mesafelerde araç kasalarında yolcu taşınmasını yasaklayacak şekilde değiştirilmesi için değişiklik yapılması yönünde Hükümet nezdinde yasal çalışma yapılması için girişimde bulunmayı düşünüyor musunuz?